

Коваль Ігор Святославович,

заступник начальника відділу виховної, соціально-гуманітарної роботи та психологічного забезпечення Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат педагогічних наук

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Сьогодні професійна діяльність фахівців Державної служби Україна з надзвичайних ситуацій (ДСНС України) потребує комплексного підходу до психологічного супроводу. Специфіка роботи рятувальників вирізняється серед інших професій тим, що тут наявна велика кількість ситуацій невизначеності, де присутня емоційна насиченість і когнітивна складність міжособистісного спілкування не лише з колегами, а й пересічними громадянами та особливо, працівниками засобів масової інформації, що своєю чергою вимагає від фахівця встановлення довірливих відносин, і в той же час уміння самоактивізуватись.

З огляду на консервативність освітнього процесу закладів вищої освіти (ЗВО), потрібно звернути увагу на те, що впровадження інноваційних методів і технологій є невід'ємним стрес-фактором не лише для педагогічного складу, а й для тих хто навчається, оскільки не всі, у відповідності до фізіологічних особливостей особистості, можуть швидко й правильно адаптуватись до змін в навчальному процесі. Досвід залучення особового складу Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (ЛДУ БЖД) до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій різного характеру продукує впровадженню інновацій для формування професійної готовності до діяльності в екстремальних умовах, а також цілісному психологічному відновленню особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методологію інноваційних технологій досліджували такі науковці, як В. Безпалько, Б. Лихачова, Г. Селевка. А. Белкін вивчав педагогічну технологію створення ситуацій успіху; В. Коваленко, Б. Нікітін, П. Підкасистий досліджували ігрові технології; О. Пометун аналізував інтерактивні технології та інші. Проте у ЗВО ДСНС України проблеми, пов'язані з розвитком і впровадженням інноваційних технологій вивчені недостатньо. Тому мета дослідження полягає у розкритті змісту інформаційних технологій, що використовуються психологами ЗВО.

Виклад основного матеріалу. Орієнтація професійної підготовки фахівців у ЗВО України на Європейський рівень освіти вимагає використання та впровадження інноваційних психолого-педагогічних

технологій, що проектують та прогнозують розвиток освітніх систем відповідно до компетентнісних вимог діяльності в екстремальних умовах. А. О. Шейко зазначив, що інноваційні технології в навчанні трансформують ставлення до навчання не як до інформативного процесу, а – як до активного [1, с. 445].

Під інноваційними технологіями ми розуміємо якісно-нове науково-методичне забезпечення психологічного супроводу професійної підготовки рятувальників, яке включає:

Зміст;

Форми – лекції, семінари, практичні заняття, консультування, самостійна робота;

Методи – пізнавальні (міні-лекції, дискусії, мозковий штурм, гронування), тренувальні (ділові ігри, творча праця, фасилітація, модерація), контролювальні (тестування, оцінювання, мотивувальний контроль, самодіагностика);

Засоби – технічні (програвач, проектор, магнітофон, ноутбук, колонки), професійно-предметні (пожежний рукав, каски, мотузки, буйовки (спецодяг), балони з киснем, макет потерпілого та ін.) та інформаційно-комунікаційні (м'яч, кеглі, пов'язки, обруч, фліпчарт та ін.).

Зазначене в своїй сукупності сприяє становленню професіонала готового виконувати роботу в незвичайних умовах ризику [2, с. 147].

Таким чином, впровадження модерних інтерактивних технологій в освітній процес ЗВО ДСНС України сприяє засвоєнню рятувальниками знань, вмій, навичок, їхньому професійно-компетентнісному становленню, підвищує їхню мотивацію, створюючи сприятливу атмосферу. При використанні інновацій спостерігаються нові перспективи навчання, що створюються силами науково-педагогічного складу ЗВО. Кожен навчальний заклад розробляючи інтерактивні технології враховує не лише набутий досвід, а й потреби закладу, його матеріальну та технічну сторону.

Комплексне впровадження інтерактивних технологій у професійну підготовку рятувальників формує оптимальний рівень їхнього функціонального стану впродовж усього періоду навчання.

Список використаних джерел

1. Коваль І. С. Формування професійної готовності майбутніх рятувальників до діяльності в екстремальних умовах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Коваль Ігор Святославович. – Львів, 2017. – 294 с.

2. Шейко А. О. Використання інноваційних технологій і методів при викладанні психології та педагогіки у вищій школі / Збірник наукових праць «Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. – 2018. – № 52. – С. 444–446.